

Міжнародні науково-практичні інтернет-конференції за різними юридичними напрямками

Інновації юридичної науки в євроінтеграційному процесі

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

www.lex-line.com.ua

Юридична лінія

23 листопада 2016 р.

**УКРАЇНА
Тернопіль
2016**

Інновації юридичної науки в євроінтеграційному процесі: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. - Тернопіль, 2016.- 114 с.

УДК 340 (063)
ББК 67.0я43

В роботі зібрані кращі доповіді з юридичних питань, які оприлюднені на інтернет-сторінці www.lex-line.com.ua.

Збірник матеріалів науково-практичної інтернет-конференції включаються до наукометричної бази даних "РІНЦ/RSCI".

Адреса оргкомітету:
46010, м. Тернопіль, а/с 1079
тел. 0979074970
E-mail: lex-line@ukr.net

Оргкомітет міжнародної науково-практичної інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язкове.

Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. № 1098 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1098-2011-п>.

Науковий керівник: Лютіков Павло Сергійович, доктор юридичних наук, професор кафедри, Запорізький національний університет Міністерства освіти і науки України

НАДАННЯ БЕЗПОВОРОТНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ЗА ДОГОВОРОМ ДАРУВАННЯ – ВПЛИВ НА КОРИГУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДО ОПОДАТКУВАННЯ

Дуравкін Павло Михайлович
кандидат юридичних наук, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Відповідно до підпункту 14.1.257 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України фінансова допомога може надаватися на безповоротній або поворотній основі. При цьому одним із видів безповоротної фінансової допомоги є сума коштів, передана платнику податків згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами або без укладення таких договорів [4].

У свою чергу, згідно із підпунктом 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 Податкового кодексу України об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень розділу III Податкового кодексу України [4].

Так, якщо відповідно до розділу III Податкового кодексу України передбачено здійснення коригування шляхом збільшення фінансового результату до оподаткування, то в цьому разі відбувається: зменшення від'ємного значення фінансового результату до оподаткування (збитку); збільшення позитивного значення фінансового результату до оподаткування (прибутку). А якщо відповідно до розділу III Податкового кодексу України передбачено здійснення коригування шляхом зменшення фінансового результату до оподаткування, то в цьому разі відбувається: збільшення від'ємного значення фінансового результату до оподаткування (збитку); зменшення позитивного значення фінансового результату до оподаткування (прибутку) [4].

В своїх роз'ясненнях Державна фіскальна служба України звертає увагу на те, що пунктом 140.5 статті 140 та підпунктами 36, 39 та 40 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України визначений чіткий перелік операцій, за яких платники податку на прибуток проводять коригування фінансового результату до оподаткування [2]. Зокрема, зазначається, що розділом III «Податок на прибуток підприємств» Податкового кодексу України не передбачено коригування фінансового результату до оподаткування на різниці за витратами у вигляді безповоротної фінансової допомоги, наданої іншому платнику податку на прибуток [6; 7; 8].

В той же час говориться, що такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтерського обліку при формуванні фінансового результату. У свою чергу, нагадується, що порядок формування витрат в бухгалтерському обліку регулюється Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», згідно з яким витрати визнаються одночасно при зменшенні активів або збільшенні зобов'язань. Тому доходять висновку, що в бухгалтерському обліку сума безповоротної фінансової допомоги, у тому числі наданої неприбутковій організації, відображається відповідно до положень бухгалтерського обліку у складі витрат у періоді їх понесення [6; 7; 8].

Так, відповідно до «Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»» [5], витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань (пункт 5). Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені (пункт 6). Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені (пункт 7).

Крім того, у «Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»» [5] зазначається, що витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати (пункт 17). До інших операційних витрат включаються, окрім іншого, «інші витрати операційної діяльності» (пункт 20). Витрати операційної діяльності групуються за різними економічними елементами, серед яких є – «інші операційні витрати» (пункт 21). У свою чергу, до складу елемента «Інші операційні витрати» включаються витрати операційної діяльності, які не увійшли до складу

елементів, наведених в підпунктах 22–25 цього Положення (стандарту), зокрема витрати на відрядження, на послуги зв'язку, плата за розрахунково-касове обслуговування тощо (пункт 26).

Так, відповідно до «Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», план рахунків бухгалтерського обліку застосовується підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (крім банків і бюджетних установ) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень та інших відособлених підрозділів юридичних осіб. При цьому у переліку «Синтетичних рахунків», у класі 8 «Витрати за елементами», під кодом «84» міститься рахунок під назвою «Інші операційні витрати», сферою застосування якого є «Усі види діяльності» [3].

У свою чергу, відповідно до «Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», рахунки класів 0–7 є обов'язковими для всіх підприємств. Рахунки класу 9 «Витрати діяльності» ведуться всіма підприємствами, крім суб'єктів малого підприємництва, а також інших організацій, діяльність яких не спрямована на ведення комерційної діяльності, з відкриттям за власним рішенням рахунків класу 8 «Витрати за елементами». Малі підприємства та інші організації, діяльність яких не спрямована на ведення комерційної діяльності, можуть вести бухгалтерський облік витрат з використанням тільки рахунків класу 8 «Витрати за елементами» [3].

Так, відповідно до частини 3 статті 55 Господарського кодексу України, суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва. Суб'єктами малого підприємництва є юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України [1].

Знову ж таки, відповідно до «Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», рахунки класу 8 «Витрати за елементами» призначені для узагальнення інформації про витрати підприємства протягом звітного періоду. Витрати відображаються на рахунках бухгалтерського обліку, якщо їх оцінка може бути достовірно визначена в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які

призводять до зменшення власного капіталу підприємства (крім зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками). Основні вимоги до визнання, складу та оцінки витрат викладені в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». На рахунках цього класу, крім рахунку 85 «Інші затрати», ведеться облік витрат операційної діяльності за такими елементами витрат: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація та інші операційні витрати. Рахунок 84 «Інші операційні витрати» призначено для обліку операційних витрат, що не відображаються на інших рахунках класу 8. Ці витрати є витратами звітного періоду, якщо не входять до складу виробничої собівартості продукції, робіт, послуг. Зокрема, до інших операційних витрат включається вартість робіт, послуг сторонніх підприємств, сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім податків на прибуток, втрати від курсових різниць, знецінення запасів, псування цінностей, списання та уцінки активів, сума фінансових санкцій тощо [3].

Таким чином, безповоротна фінансова допомога надана за договором дарування належить до витрат, які відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства, у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. При цьому суб'єкти малого підприємництва можуть відносити суми безповоротної фінансової допомоги, яку вони надають іншим суб'єктам господарювання, до складу «інших операційних витрат», і вести їх бухгалтерський облік з використанням рахунку 84 «Інші операційні витрати», класу 8 «Витрати за елементами».

В цілому ж, сума безповоротної фінансової допомоги наданої юридичною особою (платником податку на прибуток) іншій юридичній особі (платнику податку на прибуток) належить до витрат тієї юридичної особи, яка її надає і, відповідно, до доходів тієї юридичної особи, яка її одержує. У зв'язку з цим, сума безповоротної фінансової допомоги виключається з об'єкта оподаткування юридичної особи (платника податку на прибуток), яка її надає і включається до об'єкта оподаткування юридичної особи (платника податку на прибуток), яка її одержує.

Література:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Голос України. – 2003. – № 49.
2. Лист Державної фіскальної служби України від 27.01.2016 р. № 1555/6/99-99-19-02-02-15 // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/66264.html>.

3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. N 291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. N 1591) // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 102. – Стор. 325.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755–VI // Голос України. – 2010. – № 229–230.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. N 318 // Офіц. вісн. України. – 2000. – № 3. – Стор. 181.
6. Про надання роз'яснення : Лист Міжрегіонального головного управління Державної фіскальної служби України – Центрального офісу з обслуговування великих платників від 19.01.2016 р. №1311/10/28-10-06-11 // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://officevp.sfs.gov.ua/baner/podatkov-i-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/66029.html>.
7. Щодо врахування витрат у вигляді наданої безповоротної фінансової допомоги при визначенні фінансового результату до оподаткування : Лист Державної фіскальної служби України від 16.11.2015 р. № 24342/6/99-99-19-02-02-15 // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkov-i-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/65269.html>.
8. Щодо врахування витрат у вигляді наданої безповоротної фінансової допомоги при визначенні фінансового результату до оподаткування : Лист Державної фіскальної служби України від 28.07.2016 р. № 16198/6/99-99-15-02-02-15 // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkov-i-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/69466.html>.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ПРАВИЛ НАКЛАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

*Коломієць Андрій Миколайович
студент 2 курсу РВО «Магістр», юридичного інституту Київського
Міжнародного Університету*

Велика кількість нормативно-правових актів у сфері адміністративно-деліктного права та їх несистематизованість призводять до складнощів у виборі правової норми, що підлягає застосуванню. Особлива значимість цього питання проявляється тоді, коли мова йде щодо правил накладення адміністративних стягнень.